السلی تضمنت هذه الایات من فضله وشرفه العد ما یقف دونه العد
واقسم جل اسمه علی هدایة المصطفی وتنزیهه عن الهوی وصدقه فیما
تلی وانه وحی یوحی اوصله الیه عن الله جبریل وهو شدید القوی ثم
اخبره تعالی عن فضیلته بقصة الاسراء وانتهاء الی سدرة المنتهی وتصدیق
بصره فیما رأی وانه رأی من آیات ربه الکبری وقد نبه مثل هذا تعالی
فی اول سورة الاسری ولما کان ما کاشفه علیه السلام من ذلك الجبروت
وشاهده من عجایب الملکوت لا تحیط به العبارات ولا تستقل بحمل سماع
ادناه العقول رمز عنه تعالی بالایماء والکنایة الدالة علی التعظیم فقال
الله تعالی فاوحی الی عبده ما اوحی وهذا النوع من الکلام یسمیه اهل
النقد والبلاغة بالوحی والاشارة وهو عندهم ابلغ ابواب الایجاز وقال
الله تعالی لقد رأی من آیات ربه الکبری انحسرت الافهام عن تفصیل
ما اوحی وتاهت الاحلام فی تعیین تلك الایات الکبری قال
القاضی ابو الفضل واشتملت هذه الایات علی اعلام الله تعالی
بتزکیة جملته علیه السلام وعصمتها من الافات فی هذا المسری فزکی
فؤاده ولسانه وجوارحه قلبه بقوله ما کذب الفؤاد ما رأی ولسانه
بقوله وما ینطق عن الهوی وبصره بقوله ما زاغ البصر وما طغی
وقال الله تعالی فلا اقسم بالخنس الجوار الکنس الی قوله وما هو
بقول شیطان رجیم لا اقسم ای اقسم انه لقول رسول کریم عند
مرسله ذی قوة علی تبلیغ ما حمله من الوحی مکین ای متمکن المنزلة
من ربه رفیع المحل عنده مطاع ثم ای فی السماء امین علی الوحی قال
علی بن عیسی وغیره الرسول الکریم هنا محمد صلی الله علیه وسلم
فجمیع الاوصاف بعد علی هذا له وقال غیره جبریل علیه السلام
فترجع الاوصاف الیه ولقد رآه یعنی محمدا قیل رأی ربه وقیل رأی

جبیر

الجزء الثانی

جبریل فی صورته وما هو علی الغیب بضنین ای بمتهم ومن قرأه بالضاد
فمعناه ما هو ببخیل بالدعاء به والتذکیر بحکمه وبعلمه وهذه لمحمد علیه
السلام باتفاق وقال الله تعالی ن والقلم الایات اقسم تعالی بما
اقسم به من عظیم قسمه علی تنزیه المصطفی مما غمصته الکفرة به وتکذیبهم
له وآنسه وبسط امله بقوله محسنا خطابه ما انت بنعمة ربك بمجنون
وهذه نهایة المبرة فی المخاطبة واعلی درجات الاداب فی المحاورة ثم اعلمه بما
له عنده من نعیم دایم وثواب غیر منقطع لا یأخذ عد ولا یمتن به علیه فقال
الله تعالی وان لك لاجرا غیر ممنون ثم اثنی علیه بما منحه من هباته
وهدیه الیه واکد ذلك تتمیما للتمجید بحرفی التأکید فقال وانك
لعلی خلق عظیم قیل القرآن وقیل الاسلام وقیل الطبع الکریم وقیل
لیس لك همة الا الله تعالی قال الواسطی اثنی علیه بحسن قبوله لما اسداه
الیه من نعمه وفضله بذلك علی غیره لانه جبله علی ذلك الخلق فسبحان
اللطیف الکریم المحسن الجواد الحمید الذی یسر للخیر وهدی الیه ثم اثنی علی فاعله
وجازاه علیه سبحانه ما اغمر نواله واوسع افضاله ثم سلاه عن قولهم بعد
هذا بما وعده به من عقباهم وتوعدهم بقوله فستبصر ویبصرون الثلاث
الایات ثم عطف بعد مدحه علی ذم عدوه وذکر سوء خلقه وعد معایبه
متولیا ذلك بفضله ومنتصرا لنبیه فذکر بضع عشرة خصلة من خصال
الذم فیه بقوله ولا تطع المکذبین الی قوله اساطیر الاولین ثم ختم
ذلك بالوعید الصادق بتمام شقائه وخاتمة بواره بقوله سنسمه علی
الخرطوم فکانت نصرة الله له اتم من نصرته لنفسه ورده تعالی علی
عدوه ابلغ من رده واثبت فی دیوان مجده

الفصل السادس

فیما ورد من قوله تعالی فی جهته علیه السلام مورد الشفقة والاکرام

Copyright © King Saud University

Created with PDFsharp 1.2.1269-g (www.pdfsharp.com) 1